

เทศบาลตำบลหนองบัวระเหว จัดงานประเพณีบุญเดือนหก ประจำปี 2555 (งานบุญบั้งไฟ)

วันพุธที่ 2 พฤษภาคม 2555 ณ ศาลเจ้าพ่อหลวงอภัย เจ้าแม่อรพิม อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ได้ให้เกียรติเป็นประธานเปิดงานประเพณีบุญเดือนหก ประจำปี 2555

บุญบั้งไฟ นิยมทำกันในเดือนหก ถือเป็นประเพณีสำคัญที่จะขาดไม่ได้ เพราะตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน ชาวอีสานมีความเชื่อว่า ถ้าปีใดไม่จัดงานบุญบั้งไฟ ฟ้าฝนก็จะไม่ตกต้องตามฤดูกาลเกิดความแห้งแล้ง ไม่มีน้ำทำนา แต่ถ้าปีใดจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟ ฟ้าฝนก็จะตกต้องตามฤดูกาล เกิดความอุดมสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัย งานบุญบั้งไฟจึงถือเป็นงานประเพณีประจำปีที่สำคัญของชาวอีสานพอใกล้ถึงวันงานชาวอีสานไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็จะกลับบ้านไปร่วมงานบุญบั้งไฟ ซึ่งเป็นงานที่สร้างความรักความสามัคคีของคนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

ประเพณีบุญบั้งไฟตามตำนานเล่าว่า เมื่อครั้งพระพุทธเจ้าถือชาติกำเนิดเป็นพญาคางคก ได้อาศัยอยู่ใต้ร่มโพธิ์ใหญ่ในเมืองพันทุมดี ด้วยเหตุใดไม่แจ้ง พญาแฉนเทพเจ้าแห่งฝนโกรธเคืองโลกมนุษย์ มาก จึงแกล้งไม่ให้ฝนตกนานถึง 7 เดือน ทำให้เกิดความลำบากยากแค้นอย่างแสนสาหัสแก่มวลมนุษย์ สัตว์และพืช จนกระทั่งพากันล้มตายเป็นจำนวนมาก พวกที่แข็งแรงก็รอดตายและได้พากันมารวมกลุ่มใต้ต้นโพธิ์ใหญ่กับพญาคางคก สรรพสัตว์ทั้งหลายจึงได้หารือกันเพื่อจะหาวิธีการปราบพญาแฉน ที่ประชุมได้ตกลงกันให้พญานาคียกทัพไปรบกับพญาแฉน แต่ก็ต้องพ่ายแพ้ จากนั้นจึงให้พญาต่อแต่นยกทัพไปรบแต่ก็ต้องพ่ายแพ้เช่นกัน ทำให้พวกสรรพสัตว์ทั้งหลายเกิดความท้อถอย หดห่อใจและสิ้นหวัง ได้แต่รอวันตาย ในที่สุด พญาคางคกจึงขออาสาที่จะไปรบกับพญาแฉน จึงได้วางแผนในการรบโดยปลวกทั้งหลายก่อจอมปลวกขึ้นไปจนถึงเมืองพญาแฉน เพื่อเป็นเส้นทางให้บรรดาสรรพสัตว์ทั้งหลายได้เดินทางไปสู่เมืองพญาแฉน ซึ่งมีมอด แมลงปอง ตะขาบ สำหรับมอดได้รับหน้าที่ให้ทำการกัดเจาะด้ามอาวุธที่ทำด้วยไม้ทุกชนิด ส่วนแมลงปองและตะขาบให้ซ่อนตัวอยู่ตามกองหินที่ใช้หุงต้มอาหารและอยู่ตามเสื้อผ้าของไพร่พลพญาแฉนทำหน้าที่กัดต่อย หลังจากวางแผนเรียบร้อยแล้ว พญาคางคกก็เดินทางเพื่อปฏิบัติหน้าที่การรบมอดทำหน้าที่กัดเจาะด้ามอาวุธ แมลงปองและตะขาบกัดต่อยไพร่พลของพญาแฉนจนเจ็บปวดร้องระงมจนกองทัพพระสรัสาย ในที่สุดพญาแฉนจึงได้ยอมแพ้และตกลงทำสัญญาสงบศึกกับพญาคางคก ดังนี้ ถ้ามวลมนุษย์จุดบั้งไฟขึ้นสู่ท้องฟ้าเมื่อใด ให้พญาแฉนสั่งให้ฝนตกในโลกมนุษย์ถ้าได้ยินเสียงกบ เขียดร้อง ให้รับรู้ว่าเป็นได้ตกลงมาแล้ว ถ้าได้ยินเสียงสนู (เสียงหนูหายของว่าว) หรือเสียงโหวด ให้ฝนหยุดตกเพราะจะเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวข้าว หลังจากที่ได้สัญญากันแล้ว พญาแฉน จึงได้ถูกปล่อยตัวไปและได้ปฏิบัติตามสัญญามาจนบัดนี้

บุญบั้งไฟเป็นหนึ่งในฮีตสิบสองเดือนของชาวอีสานนิยมทำกันในเดือน 6 หรือเดือน 7 อันเป็นช่วงฤดูฝนเข้าสู่การทำนา ตกกล้า หว่าน ไถ เพื่อเป็นการบูชาแฉนขอฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล เหมือนกับการแห่หางแมวของคนภาคกลาง บั้งไฟนั้นมี 4 ขนาดคือ บั้งไฟร้อย มีน้ำหนักดินปืนหรือดินดำประมาณ 3 ก.ก.บั้งไฟหมื่น มีน้ำหนักดินปืนหรือดินดำประมาณ 12 ก.ก.บั้งไฟแสน มีน้ำหนักดินปืนหรือดินดำประมาณ 120 ก.ก.บั้งไฟล้าน มีน้ำหนักดินปืนหรือดินดำประมาณ 500 ก.ก.

ภาพโดย : พฤษัช ชาวโดย : โตโต้